

Regionalt utvecklingsnätverk, *RUN*

Arbetsintegrerad lärarutbildning

Gemensam viljeinriktning för Mittuniversitetet och regionens kommuner

Antagen vid Dialogmöte
2018-09-21

Bakgrund

Fredagen den 18 maj 2018 genomfördes ett dialogmöte om möjligheter och förutsättningar för att utveckla en arbetsintegrerad lärarutbildning vid Mittuniversitetet i samverkan med regionens kommuner.

Mötet konstaterade att arbetsintegrerad lärarutbildning är en mycket intressant möjlighet med ett antal frågor som behövde vidareutvecklas.

En arbetsgrupp tillsattes bestående av en skolchef från varje län, företrädare för facket och företrädare för lärarutbildningen. RUN har samordnat arbetsgruppen. Arbetsgruppen utarbetade ett förslag till gemensam viljeinriktning för kommuner och lärosäte som diskuterades och antogs med mindre justeringar vid dialogmöte 2 den 21 september 2018. Viljeinriktningen utgör en grund för en arbetsintegrerad lärarutbildning som nytt koncept vid Mittuniversitetet. Utifrån viljeinriktningen behöver flera delar i arbetet processas vidare under uppstartsåret. I viljeinriktningen finns beskrivningar av hur det fortsatta arbetet och en fortsatt dialog mellan kommuner och lärosäte gällande en arbetsintegrerad lärarutbildning kommer föras.

Organisation

Den arbetsintegrerade lärarutbildningen är ett gemensamt åtagande för Mittuniversitetet och regionens kommuner. Parternas ansvarsområden är viktiga att tydliggöra i det gemensamma arbetet, där utbildning och anställning hålls isär så mycket som möjligt för att trygga rättssäkerheten för studenten/arbetstagaren. Lärosätet ansvarar därmed för antagning och för studentens utbildning medan kommunerna ansvarar för rekrytering och anställning.

En styrgrupp tillsätts och får i uppdrag att vidareutveckla arbetsprocesserna utifrån viljeinriktningen. Styrgruppen består av vice dekan för lärarutbildningen, avdelningschef för avdelningen för utbildningsvetenskap, programansvarig för det arbetsintegrerade lärarprogrammet, representanter för skolhuvudmän i Jämtlands län, Västernorrlands län samt de fyra Hälsingekommuner som är anslutna till RUN, facklig representant och representant för RUN. Styrgruppen sorterar under RUN.

Samordning/samverkan

Även om lärosäte respektive kommuner ansvarar för olika delar i denna viljeinriktning för det arbetsintegrerade lärarprogrammet så behöver dessa delar i viss mån samordnas.

Styrgruppen för det arbetsintegrerade lärarutbildningsprogrammet ansvarar för samverkan på en övergripande nivå i syfte att utveckla programmet. Styrgruppen ansvarar också för att kontinuerligt följa upp samverkansdelarna och bidra till vidareutveckling av programmet.

Kommunerna utser kontaktpersoner när det gäller samverkan på operativ nivå kring detta lärarutbildningsprogram. Kontaktpersonernas uppdrag är att stödja studenternas mentorer samt att vara en länk mellan lärarutbildningen och skollädaerna på fältet. Kontaktpersonerna kan exempelvis vara kommunernas VFU-samordnare då dessa redan ingår i ett befintligt nätverk inom lärosätets VFU-organisation i vilken kontinuerliga uppföljningar görs. Alternativt upprättas ett nytt nätverk för kontaktpersoner.

Programansvarig ansvarar för lärarprogrammet. Kommunerna ansvarar för att ha representation i styrgrupp och utse kontaktperson på operativ nivå. RUN ansvarar för samordning och samverkan.

Fortsatt arbete:

Styrgruppen ansvarar för att kontaktpersonernas/VFU-samordnarnas roll diskuteras vidare med VFU-organisationen; VFU-samordnare, VFU-studierektor, VFU-kontaktpersoner samt med skolchefer.

Lärarprogram

Den arbetsintegrerade lärarutbildningen ges i form av grundlärarprogrammet 4-6 NO och teknik med start höstterminen 2019.

SAOL, samordningsorganet för lärarutbildningen, enas om antal utbildningsplatser i programmet, utifrån förutsättningar och takbelopp för varje avdelning. Kommunerna upprättar lika många tjänster kopplade till denna utbildningsform, som lärosätetet erbjuder utbildningsplatser.

Fördelningen av tjänsterna kopplade till utbildningsplatserna sker utifrån elevantal per län. Länen fördelar därefter tjänsterna mellan de kommuner som önskar ingå i den arbetsintegrerade lärarutbildningen, utifrån antal elever per kommun.

Programmets studietakt är 75 % och studenten arbetar 50 % i sin kommun.

Upplägg

Programmets studieform är campusdistans med studietakt på 75 %. Studenten arbetar samtidigt 50 % i sin kommun. Studier bedrivs två dagar/vecka i anslutning till varandra. Utbildningsdagarna genomförs antingen på campus eller vid programmets lärcentranoder. SAOL beslutar om i vilken omfattning de olika campusen och lärcentranoderna nyttjas utifrån upplägget i programmet.

Ett antal lärcentranoder upprättas där studenterna träffas i studiegrupper. Beslut om vilka lärcentranoder som används sker utifrån studenternas kommunplaceringar i syfte att minimera resandet för studenterna samt utifrån kapacitet hos respektive lärcentra.

Det är möjligt med flexibilitet i träffarna utifrån lärarprogrammets kursupplägg, dvs två campusdagar vissa veckor och enbart självstudier eller lärcentraträffar andra veckor. Detta fastställs av lärosätet vid schemaläggning efter beaktande av studentens villkor och förutsättningar.

Fortsatt arbete:

Programutvecklingsgruppen vid lärarutbildningen ansvarar inför starten av programmet för att se över och vid behov revidera utbildningsplan och kursplaner så att de anpassas till en arbetsintegrerad lärarutbildning på 75% studietakt. Programutvecklingsgruppen tar också fram text till kurskatalogen tillsammans med representant för RUN.

RUN kartlägger möjligheterna för lärcentranoder tillsammans med Kommunförbundet Västernorrland, Region Jämtland Härjedalen och skolcheferna i RUNs Hälsingekommuner samt tar fram förslag på lärcentranoder som kan nyttjas i det arbetsintegrerade lärarprogrammet.

Antagningsprocess

Studenten söker till programmet genom nationell antagning och väljer samtidigt i vilket område man söker anställning; västra (Jämtlands län) eller östra (Västernorrlands län, Hälsingland) Respektive område har en egen ansökningskod. Studenterna antas via antagning.se till ett program om 75 % studietakt. Anställningen styr huvudmännen över själva, 50 % tjänst.

Lärosätet ansvarar för antagning och för studentens utbildning medan kommunerna ansvarar för rekrytering och anställning. Om situationen uppstår att reserver tas in till utbildningen meddelar lärosätet de reserver som antas i vilka kommuner det finns anställningar kvar.

Även om en student som antas till utbildningen inte får någon av de anställningar som kommunerna erbjuder får studenten gå utbildningen. Lärosätet kan inte kräva en anställning om studenten redan är antagen, då detta formellt är en utbildning som alla andra. Antagningen har skett till ett specifikt program med ett upplägg på 75 % studietakt vilket är ett gynnande förvaltningsbeslut som högskolan inte kan ändra på.

Eftersom att det inte förutsätts någon anställning för att gå utbildningen blir frågor om exempelvis studieuppehåll, föräldraledighet enklare att hantera. Det finns ett regelverk för detta gällande studierna och det finns regler för till exempel föräldraledighet för arbetsgivaren.

Ett beslut om studieuppehåll innebär att studenten garanteras en plats på utbildningen, under förutsättning att denna fortfarande ges i samma form. Skulle den arbetsintegrerade lärarutbildningen inte förlängas kan studenten, i mån av plats, istället erbjudas fortsatta studier inom ordinarie lärarprogram med 100 % studietakt.

Fortsatt arbete:

Styrgruppen ansvarar för att tillsammans med antagningsenheten och jurist vid Mittuniversitetet arbeta vidare med antagningsprocessen.

Anställning

Kommunerna genomför rekryteringsprocess till tjänsterna. Här inleds ett urval av personer kvalificerade för tjänsterna. Dessa rangordnas, till exempel första, andra, tredje alternativ. Sedan stannar den processen av tills antagningen är klar. När antagningen till utbildningen är klar meddelar lärosätet kommunerna vilka som antagits till utbildningen utifrån de två områdeskoderna. Kommunerna fördelar studenterna sins emellan utifrån ovan nämnda beskrivning av fördelning av platser och tjänsteavtal skrivs. Studenten får en visstidsanställning, ett år i taget. Lönestrukturen ska vara lika i kommunerna.

Den som blivit antagen till utbildningen behöver inte vara kommunernas första alternativ. Det kan till och med vara så att den som antagits till utbildningen inte kommer i fråga för någon av

anställningarna i kommunerna. Den personen kommer då gå det arbetsintegrerade lärarprogrammet utan anställning i någon kommun.

Fortsatt arbete:

Styrgruppen ansvarar för att vidareutveckla samordningen av antagning till utbildning och rekrytering av tjänster.

RUN ansvarar för att tillsammans med kommunernas kontaktpersoner ta fram en sida som kopplar till kurskatalogen där information om anställningarna finns.

Students förutsättningar

Studenten har en mentor på sin arbetsplats i syfte att få individuellt stöd i arbetet. Det kan innebära stöd i att med olika metoder planera och undervisa, bedöma och dokumentera.

Rektor skapar förutsättningar för en hållbar studie- och arbetssituation för studenten genom att lyfta bort ansvarsområden som normalt ingår i ett läraruppdrag. Detta för att möjliggöra studier på 75 % samtidigt som studenten arbetar 50 %. Rektor ansvarar för att kontinuerligt följa upp studentens arbetssituation.

Studenten har möjlighet att söka studiemedel via CSN förutsatt att lönen från anställning ryms inom fribeloppsnivåerna.

Mentor/handledare

Mentorn ska regelbundet följa studenten i arbetet och ge individuellt stöd på ett yrkesmässigt, personligt och socialt plan på arbetsplatsen. Mentorn ska vara legitimerad och ha tillräcklig erfarenhet av arbetet som lärare för att kunna utgöra ett gott stöd för studenten.

Mentorenas uppdrag och förutsättningar, bland annat i form av tid, behöver tydliggöras och kopplas samman med VFU-handledares så att det blir en samstämmighet i förutsättningar och en tydlighet i vad de olika uppdragen innebär. Även frågan om hur ersättningen för uppdraget ska se ut behöver diskuteras i respektive kommun.

Fortsatt arbete:

Kommunerna ansvarar för att diskutera mentorskapet vidare och formulera uppdrag och förutsättningar för detta i respektive kommun. Kommunernas kontaktpersoner kan utbyta erfarenheter kring hur man organiserat uppdrag och förutsättningar.

VFU

Studenten genomför sin VFU enligt lärarprogrammets kursupplägg och har en utbildad VFU-handledare under sina VFU-perioder. VFU genomförs i 100 % studietakt på den skola där studenten har sin anställning.

VFU inom det arbetsintegrerade lärarprogrammet behöver kopplas till det nya VFU-avtalet samt till det framtida beslutet om övningsskoleverksamhet.

Ansökan om validering av VFU och andra kurser sker enligt ordinarie förfaringssätt.

Fortsatt arbete:

VFU-organisationen ansvarar för att vidareutveckla formerna för VFU med VFU-samordnarna som dialogpart.

Utvärdering/uppföljning

Mittuniversitetet gör enligt sina rutiner kursutvärderingar efter alla kurser. Särskilda frågor som fokuserar på det arbetsintegrerade konceptet läggs till.

För att säkerställa att studier och arbete fungerar väl och för att kunna vidareutveckla konceptet följer skolhuvudman och lärosäte upp den anställde/studentens situation, genom kommunernas kontaktpersoner. Resultatet av denna uppföljning återkopplas till ovan nämnda nätverk för kontaktpersoner/VFU-samordnare samt till styrgruppen.

Styrgruppen följer kontinuerligt upp den arbetsintegrerade lärarutbildningen och samverkan kring programmet genom dialog med skolcheferna.

Sammanfattningsvis innebär det att lärosätet följer upp utbildningen, Kontaktpersonerna följer upp studentens arbetssituation och styrgruppen följer upp konceptet som helhet. RUN har samordningsansvaret för uppföljning och utvärdering.

Fortsatt arbete:

Ett gemensamt ansvar med att se över möjligheterna för följeforskning. Hur kan detta finansieras? Vilka möjligheter finns på lärosätet? I kommunerna? Regionerna? Samverkansavtalen?

Kommunikation/förankring

Inför uppstart av den arbetsintegrerade lärarutbildningen ska ett förankringsarbete genomföras inom lärarutbildningen respektive i kommunerna.

Avdelningschefer och programansvariga inom lärarutbildningen bjuds in till kontinuerliga informationsträffar under uppstartsåret. Samtliga medarbetare på lärarutbildningen informeras vid minst ett tillfälle om upplägget.

Skolchefer bjuds in till kontinuerliga informationsträffar. Mellan informationsträffarna utgör kommunernas representanter i styrgruppen kommunikationskanal.

Styrgruppen ansvarar för samtliga informationsträffar och kan vid behov bjuda in skolchefer och lärarutbildning till ett gemensamt möte.

Informationsmaterial om den arbetsintegrerade lärarutbildningen tas fram av styrgruppen och sprids i berörda kommuner samt på Mittuniversitetets webb. Lärosäte och kommuner har ett delat ansvar för att marknadsföra utbildningen.

Fortsatt arbete:

Styrgruppen tar tillsammans med Mittuniversitetets kommunikationsavdelning fram en plan för arbetet med kommunikation och förankring. Kommunikationsplanen ska rymma tydliga och konkreta insatser, vilka plattformar som ska användas samt aktörer som behöver information och förslag till beskrivningar av målgrupper. Även en fördelning av det delade ansvaret mellan lärosäte och kommuner och hur det samordnas bör tas upp i kommunikationsplanen.

Ekonomi

Lönenivån för den som anställs på en tjänst kopplad till det arbetsintegrerade lärarprogrammet ska vara densamma i samtliga kommuner. När lönenivån sätts bör man vara uppmärksam på fribeloppsnivåerna.

Kostnader för resor, logi, kurslitteratur kopplat till det arbetsintegrerade lärarprogrammet beräknas vara ca 20 000 kr/år och student. Dessa står skolhuvudmannen för.

Tydliga uppdrag och förutsättningar för mentorer och kontaktpersoner/VFU-samordnare utarbetas.

Att forma ett arbetsintegrerat lärarprogram kräver extra resurser för lärarutbildningen. Lärosätet behöver därför tillskjuta medel till lärarutbildningen för kursutveckling.

Fortsatt arbete:

Kommunerna ansvarar för att komma överens om en lönesumma för den anställda samt för att utarbeta uppdrag för mentorer och kontaktpersoner/VFU-samordnare samt förutsättningar för uppdragen.

SAOL ansvarar för att föra dialog med universitetsledningen om extra medel för kursutveckling.

Avtal

Anställningsavtal mellan skolhuvudman och arbetstagare upprättas enligt gängse rutiner.

Respektive kommun avgör om särskilda avtal för mentorer ska upprättas och vad dessa ska innehålla.

Frågan om ett avtal mellan huvudmän och lärosäte ska upprättas behöver diskuteras vidare.

Fortsatt arbete:

Kommunerna ansvarar för att besluta om avtal ska upprättas med mentorer och hur detta i så fall ska se ut.

Styrgrupp och jurist vid Mittuniversitetet ansvarar för att se över om ett avtal mellan huvudmän och lärosäte ska upprättas.